

Fytosanitair probleem wordt onderschat

Aardappelopslag niet remmen maar volledig bestrijden

De afgelopen vier jaar was aardappelopslag het belangrijkste onkruidprobleem. Om fytosanitaire redenen is het belangrijk alle planten effectief te bestrijden. Rem de opslag niet af, maar behandel deze met glyfosaat.

Een aardappel bevriest pas bij 48 vorstgraaduren. Gelet op de temperatuur van de afgelopen maanden, zal er dit voorjaar dus in een aantal regio's weer sprake zijn van aardappelopslag, vooral waar sneeuw heeft gelegen of waar het aardappelland voor de winter is losgetrokken of geploegd. 'Akkerbouwers zien aardappelopslag nog teveel als "gewoon" onkruid, maar dat is het niet. Fytosanitair gezien, is het een wezenlijke bron van veel problemen', stelt Jan Wevers, onkruidspecialist bij het IRS. Opslagplanten houden bijvoorbeeld phytophthora en aardappelcysteaaltjes in stand of vermeerderen deze zelfs. Bij een bodemtemperatuur boven 12°C worden de aaltjes gelokt door de opslagplanten. Binnen zes tot acht weken hebben de aaltjes hun levenscyclus voltooid (bron: PPO-agv). Vanwege deze fytosanitaire gevaren geldt voor aardappelopslag een wettelijk plicht om deze vóór 1 juli te bestrijden (HPA-verordening). Beter is natuurlijk te zorgen dat ruim voor die datum alle opslag bestreden is.

Glyfosaat de beste bestrijder
Veel gebruikte middelen tegen

Laat aardappelopslag niet groot worden, bestrijd het tijdig met glyfosaat.

aardappelopslag zijn glyfosaat, Lontrel, Safari of andere combinaties. Glyfosaat werkt als enig middel effectief. De andere middelen bestrijden de opslag niet, maar geven hooguit een beetje onderdrukking. Knolproductie en vermeerdering van aaltjes gaan gewoon door. Bovendien zijn hoge doseringen van Lontrel niet toegelaten. Maximaal mag 1 liter Lontrel per hectare per jaar gebruikt worden. De beste bestrijdingsmethode voor aardappelopslag is een behandeling met glyfosaat. Er zijn drie systemen:

- handmatig: met de Selector;
- gebaseerd op de plaats waar het opslag staat: spuiten of strijken tussen de rijen;
- gebaseerd op hoogteverschillen: onkruidstrijkers.

Met de eerste twee systemen kan en moet eerder begonnen worden dan met het laatste. De keuze van een systeem is afhankelijk van onder andere de hoeveelheid planten per hectare, de arbeidsbezetting op het bedrijf en de afstelling van het apparaat. Met een werktuig is een grote

capaciteit per hectare mogelijk. In de Selector wordt soms ook Goltix gebruikt. Als voordeel wordt genoemd, dat als het een beetje waait er minder bieten rondom de opslagplant kapotgespoten worden. Volgens Wevers weegt dit echter nauwelijks op tegen de nadelen: het is duurder en de bestrijding is niet zo goed als met glyfosaat.

Demonstraties opslagbestrijding

Mocht aardappelopslag dit jaar een probleem worden, dan zullen er mogelijk een aantal regionale aardappelopslagdemonstraties georganiseerd worden. Actuele informatie hierover staat op de IRS-website. Meld u via www.irs.nl aan voor het IRS-attendingssysteem en geef u dan in ieder geval op voor het ontvangen van 'nieuws' en 'gewasbescherming'. U ontvangt dan alle internetberichten van het IRS over gewasbescherming en de uitnodigingen voor de demonstraties.

Rubriek onder verantwoordelijkheid van IRS
(Instituut voor Rationele Suikerproductie)
Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom
Telefoon: 0164 274400
Fax: 0164 250962
E-mail: irs@irs.nl
Internet: <http://www.irs.nl>
Eindredactie: J. Maassen

In Eesergroen (Drenthe) zijn in mei 2002 vijf machines getest. In de tabel staan enkele resultaten en enkele fabrieksgegevens.

werktuig	werkingsprincipe	rijnsnelheid (km/u)	prijs bij een uitvoering van 3 meter (€)	Eesergroen 2002	
				mate bestrijding aardappelen (%)	wegval bieten (%)
Steketee Multispray	bietenplantjes zijn afgeschermd door tunnels, spuiten met grove druppel en een scherm tegen drift	3	2.900	85	8
Zibo-onkruidstrijker	stilstaande rol met toevoerkraan en met speciale doek omwikkeld	5 à 8	660	75	8
Rollmaster	2 elektrisch aangedreven rollen	4 à 5	3.900	80	4
Homburg-rol	hydraulische aandrijving van beklede rollen	4 à 6	1.680	50	2,5
Weevers-onkruidstrijker	dweiltjes worden gevoed met vloeistof vanuit kleine buizen	3	6.900	90	5

De bestrijding van opslag was, met uitzondering van de Homburg-rol, goed. Deze machine was waarschijnlijk te voorzichtig afgesteld. Voor de Steketee Multispray en de Weevers-onkruidstrijker gold dat deze beter in een vroeger gewas- en opslagstadium ingezet hadden kunnen worden.

J.H.M. Schneider (IRS) en R.A.J. Velema (HLB)

Telers helpen mee de oorzaak te vinden

Slecht groeiende bieten niet alleen in Noord-Nederland

Op tien tot vijftien procent van de percelen op de noordelijke zand- en dalgronden groeien de bieten plaatsgewijs niet of slecht. Dat percentage groeit de laatste jaren. Het verschijnsel komt onregelmatig over het perceel voor. HLB en IRS zoeken naar oplossingen. Telers kunnen meehelpen door het slecht groeien van bieten te melden bij de suikerindustrie.

De oorzaak van slechte groei op tien tot vijftien procent van de bietenpercelen op het noordelijke zand en dal komt door een complex van pathogenen. Om hier meer inzicht in te krijgen, onderzoekt het IRS de rol van bodemschimmels en het HLB de rol van aaltjes. In 2002 zijn van 57 percelen →

Foto 1: Een onregelmatig groeiend bietengewas. De teler kan later in het seizoen vaststellen of vrijlevende aaltjes (zie foto 2) de oorzaak waren. (Foto: P. Roelfsema)